

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinku

OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY DO SPOŻYCIA za 2025 rok

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Szczecinku
ul. Juliana Ordona 22 | 78-400 Szczecinek
+48 94 374 05 59
psse.szczecinek@sanepid.gov.pl
adres e-Doręczeń: AE:PL-62983-92372-CIEVJ-33

I. WSTĘP

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinku na podstawie § 23 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) dokonał oceny obszarowej jakości wody za rok 2025, produkowanej i dostarczanej mieszkańcom powiatu szczecineckiego.

Jakość wody nadzorowana była w ramach monitoringu wewnętrznego prowadzonego przez zarządców wodociągów sieciowych oraz monitoringu prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinku. Badania wykonywane były w zakresie przewidzianym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Próbki wody były pobierane przez próbkobiorców Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Szczecinku zgodnie z zatwierdzonym na rok 2025 harmonogramem poboru próbek wody. Badania pobranych próbek wody wykonywane były w Laboratorium Badań Środowiskowych i Radiacyjnych Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Szczecinie oraz w Oddziale Laboratoryjnym w Szczecinku Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Szczecinie. Oprócz badań monitoringowych prowadzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną, woda do spożycia była badana w ramach kontroli wewnętrznej przez producentów wody, w laboratoriach zatwierdzonych przez właściwych terenowo państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych, a wyniki tych badań były przekazywane do inspektora sanitarnego.

Monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowano poprzez:

- pobór próbek wody z urządzeń i instalacji wodociągowych wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, a także z indywidualnych ujęć wody, z których woda dostarczana jest jako część działalności handlowej lub do budynków użyteczności publicznej,
- sprawowanie nadzoru sanitarnego nad urządzeniami wodociągowymi produkującymi wodę,
- informowanie właścicieli wodociągów, przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych oraz władz samorządowych o jakości wody na nadzorowanym terenie,
- dokonywanie okresowej oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- prowadzenie wykazów przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, urządzeń wodociągowych, punktów czerpalnych pobierania próbek objętych monitoringiem jakości wody, przekazywania danych monitoringowych do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Szczecinie,

- uzgadnianie i zatwierdzanie harmonogramów poboru próbek wody wykonywanych w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody przeprowadzanej przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne i przez podmioty wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia, jako część działalności handlowej lub w budynku użyteczności publicznej,
- weryfikowanie, analizowanie i ocenianie pozyskanych danych ze sprawozdań z badań wody przeprowadzanych w ramach kontroli wewnętrznej.

II. ZAOPATRZENIE W WODĘ

1. Wykaz producentów wody

a) **zaopatrujących ludność w wodę do spożycia prowadzących zbiorowe zaopatrzenie w wodę:** na terenie powiatu szczecineckiego ludność zaopatrywana jest w wodę do spożycia przez dwóch producentów wody:

- 1) Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. ul. Bugno 2 Szczecinek - spółka prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenach: miasta Szczecinek, gminy Barwice, gminy Białe Bórze, gminy Borne Sulinowo, gminy Grzmiąca oraz część gminy wiejskiej Szczecinek powiatu szczecineckiego.
- 2) Zakład Budżetowy Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji ul. Piłska 3 w Szczecinku - zakład prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie gminy wiejskiej Szczecinek.

b) **dostarczających wodę z indywidualnych ujęć w ramach działalności gospodarczej, do budynków użyteczności publicznej:** z indywidualnych ujęć woda służy jako część działalności handlowej wykorzystywanej na potrzeby własnej działalności głównie zasilając tereny ośrodków, dwa zakłady produkcyjne związane z produkcją żywności oraz jedno stanowiące ujęcie rezerwowe dla Szpitala w Szczecinku.

Tabela nr 1: Ogólna charakterystyka zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia na terenie powiatu szczecineckiego w 2025 r.:

Rodzaj wodociągu	Produkcja wody (m ³ /d)	Liczba wodociągów	Liczba zaopatrywanej ludności (w tys.)
Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę	≤ 100	12	4312
	101-1 000	12	28510
	1 001-10 000	1	39360
	10 001-100 000	0	0
Ogółem		25	72182

2. Wielkość produkcji wody dostarczanej od poszczególnych producentów, sposób jej uzdatniania, liczba ludności zaopatrywanej w wodę na terenie powiatu szczecineckiego

Miasto Szczecinek

Miasto Szczecinek zaopatrywane jest w wodę pochodzącą ze Stacji Uzdatniania Wody „Bugno”, która zlokalizowana jest w północnej części miasta. Stacja wraz z ujęciem wody stanowi podstawowy element wodociągu komunalnego miasta Szczecinka. Obecnie eksploatowanych jest 8 studni głębinowych.

Tabela nr 2. Wykaz wodociągów i ogólna charakterystyka zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie miasta Szczecinek

Producent wody	Nazwa wodociągu	Sposób uzdatniania	Wielkość produkcji wody (m ³ /dobę)	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę przez wodociąg (w tys.)	Zasilane miejscowości w obszarze
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. ul. Bugno 2 Szczecinek	Wodociąg Bugno-Szczecinek	odżelazianie, odmanganianie,	5106	39360	miasto Szczecinek; obszar gminy wiejskiej Szczecinek: Gwda Wielka, Gwda Mała, Godzimirz, Marcelin, Lipnica, Gałowo, Trzcinnio

Gmina wiejska Szczecinek

Na terenie gminy wiejskiej Szczecinek woda dostarczana była przez wodociągi zbiorowego zaopatrzenia wyszczególnione w poniższej tabeli eksploatowane przez Zakład Budżetowy Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji ul. Piłska 3 w Szczecinku. Natomiast do miejscowości: Gwda Wielka, Gwda Mała, Godzimirz, Marcelin, Lipnica, Gałowo, Nowe Gonne, Trzcinnio woda dostarczana jest przez wodociąg miejski Bugno-Szczecinek - Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. ul. Bugno 2 Szczecinek.

Tabela nr 3. Wykaz wodociągów i ogólna charakterystyka zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie gminy wiejskiej Szczecinek

Producent wody	Nazwa wodociągu	Sposób uzdatniania	Wielkość produkcji wody (m³/dobę)	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę przez wodociąg (w tys.)	Zasilane miejscowości w obszarze
Zakład Budżetowy Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji ul. Piłska 3 w Szczecinku	wodociąg DAŁĘCINO	odżelazianie, odmanganianie,	30	265	Dałęcino
	wodociąg SITNO	odżelazianie, odmanganianie,	29	312	Sitno
	wodociąg SKOTNIKI	odżelazianie, odmanganianie,	71	265	Skotniki
	wodociąg WOJNOWO	odżelazianie, odmanganianie,	58	239	Wojnowo, Drawień
	wodociąg WIERZCHOWO	odżelazianie, odmanganianie,	112	1343	Wierzchowo, Kwakowo, Stare Wierzchowo, Trzebiechowo
	wodociąg OMULNA	odżelazianie, odmanganianie,	150	824	Omulna, Żółtnica, Wągradno, Buczek
	wodociąg PARSECKO	odżelazianie, odmanganianie,	191	1525	Parsęcko, Dębowo, Mosina, Jelenino, Tarnina
	wodociąg TUROWO	odżelazianie, odmanganianie,	295	1689	Turowo, Wilcze Łaski, Miękowo, Dziki, Spotkanie
	wodociąg KRAĞŁE	odżelazianie, odmanganianie,	6,4	42	Krağłe

Miasto i Gmina Borne Sulinowo

Gmina Borne Sulinowo leży w centralnej części pojezierza drawskiego, na terenie powiatu szczecineckiego, w południowo-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w południowo-wschodniej części dorzecza Parsęty. Ludność zaopatrywana jest w wodę z ujęć zlokalizowanych w Bornem Sulinowie, Łubowie, Silnowie. Dodatkowo w celu zapewnienia odpowiedniego ciśnienia wody w sieci wodociągowej w rejonie Bornego Sulinowa zlokalizowane są dwie stacje podnoszenia ciśnienia w miejscowościach Uniemino oraz Kłósówko. Wodociągi zarządzane przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. ul. Bugno 2, 78-400 Szczecinek.

Tabela nr 4. Wykaz wodociągów i ogólna charakterystyka zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie miasta i gminy Borne Sulinowo.

Producent wody	Nazwa wodociągu	Sposób uzdatniania	Wielkość produkcji wody (m ³ /dobę)	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę przez wodociąg (w tys.)	Zasilane miejscowości w obszarze
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. ul. Bugno 2 Szczecinek	Wodociąg BORNE SULINOWO	odżelazianie, odmanganianie,	685	5965	miasto Borne Sulinowo Łączno, Ciemino, Jeleń, Jelonek, Przyjezierze, Krągi, Śmiadowo, Dąbrowica
	Wodociąg SILNOWO	odżelazianie, odmanganianie,	292	1864	Silnowo, Osieczyn, Międzylesie, Strzeszyn, Kłósówko, Jeziorki (gm. Barwice), Juchowo, Radacz, Obręb, Kądzielna, Kucharowo, Uniemino, Okole, Dąbie, Kietpino, Kolanowo, Piława
	Wodociąg ŁUBOWO	odżelazianie, odmanganianie,	186	1520	Łubowo, Nobliny, Liszkowo, Rakowo, Czochoyń, Jeziorna, Starowice

Miasto i Gmina Biały Bór

Gmina Biały Bór leży w zachodniej części dorzecza Parsęty. Ludność zaopatrywana jest w wodę z ujęć wody zlokalizowanych w miejscowościach: Świerszczewo, Biały Bór – Dalkowo, Przybrda. Dodatkowo w celu zapewnienia odpowiedniego ciśnienia wody w sieci wodociągowej w rejonie Białego Boru zlokalizowane jest sześć stacji podnoszenia ciśnienia, tj. Biały Bór przy ul. Wysoki Kamień, Kaliska, Kołtki, Dołgie, Bielica, Jawory. Wodociągi zarządzane przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. ul. Bugno 2, 78-400 Szczecinek.

Tabela nr 5. Wykaz wodociągów i ogólna charakterystyka zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie miasta i gminy Biały Bór.

Producent wody	Nazwa wodociągu	Sposób uzdatniania	Wielkość produkcji wody (m ³ /dobę)	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę przez wodociąg (w tys.)	Zasilane miejscowości w obszarze
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. ul. Bugno 2 Szczecinek	Wodociąg DALKOWO	odżelazianie, odmanganianie,	403	3708	miasto Biały Bór Dalkowo, Trzebiele, Brzeźnica, Kaliska, Biały Dwór, Biskupice, Kamienna, Kazimierz, Linowo, Jawory, Grabowo, Ponikwa, Kołtki, Sępólno Wielkie, Sępólno Małe, Cybulin, Cieszęcino, Zduny, Rzyszcze, Kierzkowo
	Wodociąg PRZYBRDA	odżelazianie, odmanganianie,	30,8	481	Przybrda, Biała, Białka

	Wodociąg ŚWIERSZCZEWO	odżelazianie, odmanganianie,	92	777	Świerszczewo, Drzonowo, Domaradz, Radzewo, Miłobądz, Dołgie, Radzewo, Stępień, Stępno, Dyminek, Bielica
--	--------------------------	---------------------------------	----	-----	---

Miasto i Gmina Barwice

W gminie Barwice istnieją ujęcia wody w miejscowościach: Białowas, Chłopowo, Barwice i Nowy Chwalim. Dodatkowo w celu zapewnienia odpowiedniego ciśnienia wody w sieci wodociągowej w rejonie Barwic zlokalizowane są cztery stacje podnoszenia ciśnienia w miejscowościach Piaski, Gonne Małe, Knyki oraz Barwice przy ul. Zielonej. Wodociągi zarządzane przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. ul. Bugno 2, 78-400 Szczecinek.

Tabela nr 6. Wykaz wodociągów i ogólna charakterystyka zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie miasta i gminy Barwice.

Producent wody	Nazwa wodociągu	Sposób uzdatniania	Wielkość produkcji wody (m ³ /dobę)	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę przez wodociąg (w tyś.)	Zasilane miejscowości w obszarze
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. ul. Bugno 2 Szczecinek	Wodociąg BARWICE- ul. Polna	odżelazianie, odmanganianie,	582	5540	miasto Barwice Górki, Żytnik, Smilcz, Smuga Lubostronie, Łęknica, Nowa Łęknica, Piaski, Cybulino, Kłodzino, Luboradza, Liniec, Kaźmierzewo, Gonne Małe, Żdżar, Świerk, Bądk, Przybkówko, Nowy Grabiąż, Stary Grabiąż, Grabiążek, Korzec, Ostrope, Wiele, Tarmno, Trzemienko, Urząd
	Wodociąg BIAŁOWAS	odżelazianie, odmanganianie,	74	975	Białowas, Borzęcino, Ostrowąs, Sulikowo
	Wodociąg CHŁOPOWO	odżelazianie, odmanganianie,	49	380	Chłopowo, Nowe Koprzywno, Gwiazdowo, Polne, Chłopówko, Komorze (gm. Borne Sulinowo)
	Wodociąg NOWY CHWALIM	odżelazianie, odmanganianie,	94	773	Nowy Chwalim, Knyki, Chwalimki, Stary Chwalim

Gmina Grzmiąca

Gmina Grzmiąca leży w północno – wschodniej części dorzecza Parsęty. Mieszkańcy gminy zaopatrywani są w wodę z 5 ujęć wody zlokalizowanych w miejscowościach: Wielanowo, Grzmiąca, Przeradz, Sławno i Godziszów. Wodociągi zarządzane przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. ul. Bugno 2, 78-400 Szczecinek.

Tabela nr 7. Wykaz wodociągów i ogólna charakterystyka zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie gminy Grzmiąca.

Producent wody	Nazwa wodociągu	Sposób uzdatniania	Wielkość produkcji wody (m ³ /dobę)	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę przez wodociąg (w tys.)	Zasilane miejscowości w obszarze
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. ul. Bugno 2 Szczecinek	Wodociąg GRZMIĄCA	odżelazianie, odmanganianie,	192	1649	Grzmiąca, Sucha, Równe, Radusz 1-12, Gdaniec
	Wodociąg GODZIŚLAW	odżelazianie, odmanganianie,	145	923	Godziśław, Czechy, Mieszkańki, Nosibądy, Ubocze, Przystawy, Radusz 13-19
	Wodociąg SŁAWNO	odżelazianie, odmanganianie,	9	74	Sławno
	Wodociąg WIELANOWO	odżelazianie, odmanganianie,	58	573	Wielanowo, Krosino, Boleszkowice
	Wodociąg PRZERADZ	odżelazianie, odmanganianie,	117	1156	Przeradz, Radomyśl, Iwin, Radostowo, Storkowo, Żarnowo, Lubogoszcz, Wielawino

3. Prowadzone postępowanie administracyjne w zakresie jakości wody

W roku 2025 prowadzono postępowanie administracyjne w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia na warunkową przydatność wody do spożycia, wydano 1 decyzję administracyjną zmieniającą termin wykonania doprowadzenia jakości wody do spożycia w zakresie parametru wskaźnikowego tj. jonu amonowego z wodociągu Krągłe o produkcji wody poniżej 100 m³/d zaopatrującego 42 mieszkańców miejscowości Krągłe.

Nie stwierdzono braków przydatności wody oraz nie prowadzono postępowania administracyjnego w zakresie odstępstw od wymaganej jakości wody do spożycia. Ponadto nie stwierdzono przekroczeń w wodzie do spożycia w zakresie parametrów substancji promieniotwórczych.

4. Jakość dostarczanej wody, przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody wraz ze wskazaniem ich wpływu na zdrowie konsumentów

Kwestionowane parametry fizykochemiczne w roku 2025 to: żelazo (przekroczenie 1020 µg/l), mangan (przekroczenie 179 µg/l), jon amonowy (przekroczenia od 1,33 do 3,75 mg/l) oraz podwyższona mętność (przekroczenia od 1,5 do 1,6 NTU). Są to parametry ze wskaźnikiem niewłaściwie prowadzonych procesów uzdatniania wody (np. odżelaziania i odmanganiania) lub dystrybucji wody. Dopuszczalne stężenie żelaza wynosi 200 µg/l, manganu 50 µg/l, amonowego jonu 0,50 mg/l, mętności wynosi 1 NTU. Powyższe parametry nie stanowią istotnego

zagrożenia dla zdrowia konsumentów, są jednak uciążliwe, pogarszają organoleptyczną jakość wody i powinny być usunięte w procesach uzdatniania przed podaniem wody do sieci wodociągowej. Zgodnie ze stanowiskiem Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny (NIZP-PZH) regulacje takie dla żelaza i manganu przyjęto jednak nie z powodu zagrożenia zdrowia ludzi w razie przekroczenia tych wartości, lecz z uwagi na fakt, że wyższe wartości stężenia mogą prowadzić do niepożądanych zmian właściwości organoleptycznych wody, która z uwagi na wzrost barwy i mętności oraz metaliczny posmak może być nieakceptowana przez konsumentów. Natomiast długotrwałe przekroczenia żelaza i manganu mogą prowadzić do wtórnego pogorszenia jakości wody. Nawet znaczne przekroczenie poziomu żelaza uznanego za dopuszczalny w wymienionym powyżej rozporządzeniu (np. stężenie wynoszące 2000 µg/l lub 3000 µg/l, a więc 10 lub 15 – krotnie większe niż dopuszczalne) nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi, choć może niekorzystnie wpływać na jej barwę czy mętność wody. Wytyczne Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) wskazują, że brak jest podstaw do określenia wartości stężenia żelaza w wodzie przeznaczonej do spożycia, której przekroczenie stwarzałoby zagrożenie dla zdrowia ludzi. Dobowe zapotrzebowanie na żelazo wynosi około 800 µg /kg masy ciała (w zależności od płci i wieku). Odnosząc te wartości do stężenia żelaza w wodzie przeznaczonej do spożycia należy stwierdzić, że nawet znaczne przekroczenie poziomu uznanego za dopuszczalny w ww. rozporządzeniu nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi. Zgodnie ze stanowiskiem NIZP-PZH głównym źródłem manganu dla organizmu człowieka jest żywność, a wielkość dobowego spożycia tego pierwiastka waha się w granicach 2 – 10 mg. Z oceny Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) i wyników badań 9 toksykologicznych wynika, że ilość 8 - 9 mg/dobę nie wpływa negatywnie na stan zdrowia ludzi. Toksyczne efekty narażenia na mangan, klinicznie dotyczące głównie układu nerwowego związane są przede wszystkim z narażeniem drogą wziewną, zwykle w toku pracy zawodowej. Z uwagi na fakt, że woda nie jest głównym źródłem manganu w diecie (dostarcza przeciętnie ok. 20 % dawki dobowej) oraz przyjmując duży margines bezpieczeństwa ustalono, że bezpieczne dla zdrowia ludzi stężenie manganu w wodzie przeznaczonej do spożycia nie powinno przekraczać 400 µg/l. Jest to wartość 8 razy większa niż przewidują przywołane polskie regulacje, a jej przekroczenia zdarzają się sporadycznie. Nawet w takich jednak przypadkach musiałby one osiągać znaczne wartości, aby stwarzać istotne ryzyko dla zdrowia, z uwagi na przyjęty przy wyznaczaniu wartości dopuszczalnych duży margines bezpieczeństwa. W odniesieniu do przekroczeń dopuszczalnych wartości amonowego jonu należy wskazać, że według wytycznych WHO parametr ten w wodzie do spożycia nie ma bezpośredniego znaczenia dla zdrowia i dlatego nie zaproponowano zalecanej dawki dopuszczalnej wartości

opartej na przesłankach zdrowotnych. Może on jednak zmniejszać skuteczność procesu dezynfekcji wody, przyczyniać się do powstawania azotynów w sieci wodociągowej, powodować nieskuteczne usuwanie manganu, a także przyczyniać się do zmiany smaku i zapachu wody. Jon amonowy został uwzględniony jako parametr wskaźnikowy nie mający bezpośredniego znaczenia dla zdrowia, ale wymagający monitorowania z uwagi na kontrolę skuteczności procesu uzdatniania wody, wpływ na jakość wody w systemie dystrybucji (nitryfikacja, biofilmu) oraz na jakość mikrobiologiczną wody.

Ponadto WHO nie określiła zalecanej maksymalnej wartości stężenia jonu amonowego w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, uznając, że w stężeniach, w których może on występować nie wykazuje właściwości drażniących i toksycznych. Mimo to obecność jonu amonowego w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi w podwyższonym stężeniu jest niepożądana z uwagi na niekorzystny wpływ na procesy uzdatniania i dezynfekcji wody oraz jej akceptowalność dla konsumentów, może wpłynąć na pogorszenie jakości wody do spożycia w zakresie parametrów mikrobiologicznych, a także powodować wzrost stężenia wartości azotynów i azotanów, które mogą wpłynąć niekorzystnie na zdrowie ludzi parametrów.

Mętność wody do spożycia jest wywoływana drobnymi cząsteczkami stałymi, które mogą znajdować się w wodzie do spożycia na skutek nieodpowiedniego uzdatniania lub z powodu unoszenia cząsteczek pochodzących z osadów w sieci wodociągowej. Woda o wysokiej mętności może chronić organizmy przed działaniem środków dezynfekcyjnych i może pobudzać wzrost bakterii. Podwyższona mętność wody nie ma znaczenia zdrowotnego dla konsumentów, natomiast ujemnie wpływa na jej wygląd i akceptowalność.

Najczęściej kwestionowane parametry mikrobiologiczne w badanej wodzie do spożycia to: ogólna liczba mikroorganizmów w 1 ml (przekroczenia od 275 do powyżej 300 (jtk/ 1ml)) oraz liczba bakterii grupy coli (przekroczenia od 1 do 9 (jtk/100 ml)) .

Według założeń Dyrektywy Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi bakterie grupy coli i ogólna liczba mikroorganizmów są parametrami wykorzystywanymi do zarządzania jakością wody w systemach dystrybucji wody. Według wytycznych WHO dotyczących jakości wody do picia bakterie grupy coli nie powinny występować w dostarczanej uzdatnionej wodzie. Stwierdzenie ich obecności w wodzie sugeruje nieodpowiednie jej uzdatnianie a także na wtórne jej zanieczyszczenie. Z uwagi na brak bezpośredniego odniesienia tego wskaźnika do skażenia kałowego wody dopuszcza się obecność pojedynczych bakterii grupy coli w badanej próbce wody w ilości poniżej 10 jtk/NPL w 100 ml z zastrzeżeniem, że wykonane są badania w kierunku E. coli i Enterokoków w celu jednoznacznego wykluczenia skażenia kałowego wody,

przy podjęciu odpowiednich działań naprawczych. W badanych próbkach w ramach prowadzonego monitoringu badania ww. parametrów były wykonywane.

Wykaz wodociągów, w których wystąpiły przekroczenia dopuszczalnych wartości poszczególnych parametrów w badanych próbkach wody:

- wodociąg Wierzchowo - produkcja wody poniżej 100 m³/d: wystąpiły krótkotrwałe przekroczenia parametru liczby bakterii grupy coli. Po podjęciu działań naprawczych przez zarządcę wodociągu jakość wody dostarczana z wodociągu odpowiadała wymaganiom.
- wodociąg Barwice - produkcja wody od 100 m³/d do 1000 m³/d: wystąpiły krótkotrwałe przekroczenia parametru ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C. Po podjęciu działań naprawczych przez zarządcę wodociągu jakość wody z wodociągu odpowiadała wymaganiom.
- wodociąg Sitno - produkcja wody poniżej 100 m³/d: wystąpiły krótkotrwałe przekroczenia parametru ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C. Po podjęciu działań naprawczych przez zarządcę wodociągu jakość wody dostarczana z wodociągu odpowiadała wymaganiom.
- wodociąg Silnowo - produkcja wody od 100 m³/d do 1000 m³/d: wystąpiło krótkotrwałe przekroczenie parametru grupy coli oraz mętności. Po podjęciu działań naprawczych przez zarządcę wodociągu jakość wody dostarczana z wodociągu odpowiadała wymaganiom.
- wodociąg Borne Sulinowo - produkcja wody od 100 m³/d do 1000 m³/d: wystąpiło krótkotrwałe przekroczenie parametru mętności. Po podjęciu działań naprawczych przez zarządcę wodociągu jakość wody odpowiadała wymaganiom.
- wodociąg Szczecinek - produkcja wody od 1000 m³/d do 10000 m³/d: wystąpiło krótkotrwałe przekroczenie parametru mętności. Po podjęciu działań naprawczych przez zarządcę wodociągu jakość wody odpowiadała wymaganiom.
- ujęcie wody Strzeszyn 7 zasilające teren ośrodka wypoczynkowego „Stary Młyn” w miejscowości Strzeszyn: wystąpiły przekroczenia parametru żelaza i manganu. Po podjęciu działań naprawczych przez zarządcę wodociągu jakość wody odpowiadała wymaganiom.

Występowanie przekroczeń wskazywały głównie na zakłócenia występujące w procesie uzdatniania wody.

5. Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne

Po stwierdzonych przekroczeniach w kontrolnych próbkach wody zarządcy wodociągów podejmowali działania naprawcze między innymi: płukanie sieci, przegląd sieci, dezynfekcja, dodatkowy pobór próbek wody w celu kontroli skuteczności przeprowadzanych działań. Zarządcy wodociągów na bieżąco informowali pisemnie PPIS o stwierdzonych przekroczeniach z przeprowadzonych badań w ramach prowadzonej kontroli wewnętrznej oraz przedstawiali metody i zakres przeprowadzania działań naprawczych, które eliminowały powstałe przekroczenia kontrolowanych parametrów jakości wody do spożycia.

6. Wnioski

Badania jakości wody do spożycia wodociągów objętych nadzorem sanitarnym realizowane były zgodnie z zatwierdzonym „Harmonogramem pobierania próbek wody na 2025 rok” w zakresie monitoringu kontrolnego i przeglądownego z zakresem parametrów zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Najczęściej kwestionowane parametry mikrobiologiczne w badanej wodzie do spożycia to: ogólna liczba mikroorganizmów w 1 ml (jtk/ 1ml) oraz Liczba bakterii grupy coli (jtk/100 ml). Według założeń Dyrektywy Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi bakterie grupy coli i ogólna liczba mikroorganizmów są parametrami wykorzystywanymi do zarządzania jakością wody w systemach dystrybucji wody. W przypadku stwierdzonych przekroczeń dopuszczalnych wartości parametrów mikrobiologicznych zarządcy wodociągów niezwłocznie podejmowali działania naprawcze mające na celu doprowadzenie jakości wody do wymagań określonych rozporządzeniem.

Zgód na odstępstwa od wymagań na podst. § 28 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody do spożycia przez ludzi nie wydawano-nie wpłynęły wnioski – woda przeznaczona do spożycia na nadzorowanym obszarze spełniała także wymagania określone w części B załącznika nr 1 do rozporządzenia.

Ocena jakości wody prowadzona była na podstawie wyników z badań przeprowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinku w ramach prowadzonego monitoringu wody oraz przez zarządców/właścicieli wodociągów w ramach kontroli wewnętrznej w oparciu o obowiązujące rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia z dnia 7

grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Mając na uwadze powyższe Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinku nie stwierdza w analizowanym okresie sprawozdawczym istotnych zagrożeń dla zdrowia konsumentów wody do spożycia w strefie zaopatrzenia w wodę w powiecie szczecineckim.